

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

§. 3. De Confessione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

ptismo ablui, cum id in Ecclesia Catholica nullâ ratione liceat, sed ante hoc tribunal tanquam reos sibi voluit: ut per Sacerdotum sententiam non semel, sed quoties ab admissis peccatis ad ipsum pœnitentes confugerint, possint liberari. 3^{id} Pœnitentia Christiani hominis post lapsum multò aliâ est à baptis- mali; quia continet non modò cessationem à peccatis & eorum detestationem, aut cor contritum & humiliatum, verum etiâ eorum Sacramentalem confessionem saltem in voto, & suo tempore faciendam, & Sacerdotalem absolutionem, itemque satisfactionem per jejunia, eleëmofynas, orationes & alia piâ Spirituales vitæ exercitiâ, non quidem pro pœna æterna, quæ vel Sacramento vel Sacramenti voto unâ cum culpa remittitur, sed pro pœna temporali, quæ ut Sacræ literæ docent, non tota semper, ut in baptismo fit, dimit- titur illis, qui gratiæ DEI, quam acceperunt, ingrati Spiritum Sanctum contristaverunt, & templum DEI violare non sunt veriti. *Trident, Sess. 6. cap. 14.*

4^{id} Demum alius est baptismi, alius pœnitentiæ fructus; per baptismum enim Christum induentes nova prorsus in illo effimur creatura, plenam & integram omnium peccatorum remissionem consequentes; ad quam tamen novitatem & integritatem per Sacramentum pœnitentiæ, sinè magnis nostris fletibus & laboribus, divinâ exigente justitiâ, pervenire nequaquam possumus, ut meritò pœnitentiâ laboriosus quidam baptismus à Sanctis Patribus dictus fuerit. *Trident. Sess. 14. cap. 2.* Quia in Sacramento pœnitentiæ pœna non tota semper, ut in baptismo fit, remittitur illis, qui gratiæ DEI, quam acceperunt, ingrati Spiritum Sanctum contristaverunt, & templum DEI violare non sunt veriti, ut supra ex *Trident.* dictum est.

Quæres *duodecimò*. Quanta necessitas Sacramenti pœnitentiæ?

R. Ita est hoc Sacramentum pœnitentiæ lapsis post baptismum ad salutem necessarium, ut nondum regeneratis ipse baptismus.

§. Tertius.

D E

Confessione.

Quæres *primò*. Quid est confessio?

R. Confessio dicitur, quasi simul vel ex toto undique factio; nam ille confitetur, qui totum & certum fateretur. *L. certum ff. de Confessis.* Confessio tri-

pliciter fit, aut in foro animæ interius coram DEO, aut in foro pœnitentiæ exterius coram DEI Vicario, aut in foro contentioso coram iudice. Confessionem secundò modo sumptam definit Hostiensis. *tit. de Pœnitentiis & Remiss.* n. 6.

u. 6. Canonica coram Sacerdote peccatorum facta declaratio. De qua *Trident. Sess. 14. cap. 5.* Ex institutione Sacramenti pœnitentiæ universa Ecclesia semper intellexit institutam etiam esse à Domino integram peccatorum confessionem, & omnibus post baptismum lapsis jure divino necessariam.

Quæres *secundò*. Quare instituta in Sacramento pœnitentiæ confessio?

R. Duæ hujus assignantur rationes:

1. Quia oportet infirmum per contraria atque adversa curari, id est per humilitatis exercitium. *Can. si quis. 1. dist. 2. de Pœnit.* In peccato autem tria attenduntur: impudentia, delectatio, & perpetratio. Contra hæc tria triplici remedio opus est; contra impudentiam confessio, in qua est verecundia, delectationi opponitur amaritudo contritionis, perpetratio opponitur operis satisfactio. *Gloss. in Can. perfecta. 40. dist. 1. de Pœnitent. verb. fructifera.* Erubescencia igitur partem habet remissionis: in hoc enim, quod peccator per se ipsum dicit Sacerdoti, & erubescenciam vincit timore offensus, fit venia criminis, & fit per confessionem veniale, hoc est, dignum veniâ, quod criminale erat in operatione. *Can. quem pœnitet. 88. dist. 1. de Pœnitent. junctâ Gloss.* Hæc confessionis difficultas, ac peccata detegendi verecundia gravis quidem videri posset, nisi tot tantisque commodis & consolationibus levaretur, quæ omnibus dignè ad hoc Sacramentum accedentibus per absolutionem certissimè conferuntur. *Trident. Sess. 14. cap. 5.*

Secunda ratio: Quia Dominus no-

ster JESUS Christus è terris ascensurus ad cœlos Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit tanquam Præsides ac Judices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Christi fideles ceciderint, ut pro potestate clavium remissionis aut retentionis peccatorum sententiam pronuntient; constat enim Sacerdotes judicium hoc incognitâ causâ, hoc est: non præmissâ confessione exercere non posse. *Trident. loc. cit.*

Quæres *tertiò*. Quæ peccata confitenda?

R. Oportet pœnitentes omnia peccata mortalia, quorum post diligentem sui discussionem conscientiam habent, in confessione recensere, etiam si occultissima illa sint; Ratio est: Cum enim peccata mortalia, etiam cogitationes, homines iræ filios & DEI inimicos reddant, necesse est omnium etiam veniam cum aperta & verecunda confessione à DEO quærere. *Trident. loc. cit. 2dò Venialia*, quibus à gratia DEI non excludimur, & in quæ frequentius labimur, quanquam rectè & utiliter, citraquæ omnem præsumptionem in confessione dicantur; taceri tamen citra culpam, multisque aliis remediis expiari possunt. *Trident. loc. cit.*

Quæres *quartò*. An nulla peccata venialia necessariò confitenda?

R. Distinguendum est cum Apostolo, qui tria genera peccatorum venialium, quæ igne transitorio purgatorii purgantur, exprimit illis verbis: *Si quis super hoc fundamentum edificaverit ligna, fœnum & stipulam. imò per ligna majora venialia intelliguntur, quæ si nimis*

sint inveterata, vel in consuetudinem deducta, ex ipsa frequentatione & contemptu per accidens, ut loquuntur Scholastici, fiunt mortalia, vel ex ipsis mortalia sequuntur; ut enim dicitur *in cap. etsi Christus. 26. de iurejurand. §. quedam.* Quædam prohibentur, quæ per se mala sunt, ut furtum, adulterium, & huiusmodi, quædam verò prohibentur ex causa, non quia per se mala, intellige mortaliter, sunt, sed quia, si fiant frequenter & multum, ex his mala sequuntur: ut vinum per se malum non est: & tamen prohibet Apostolus dicens: *Nolite inebriari vino, in quo est luxuria,* quoniam ex frequenti & immoderata potatione vini generatur luxuria. Et hoc modo intelligendum est illud S. Augustini: Nullum peccatum adeo veniale, quod non fiat criminale, dum placet. Vitasti grandia: vide ne obruaris arenâ. Ut enim S. Augustinus in *can. tres sunt. 81. dist. 1. de Pœnitentia.* dicit: Quid interest ad naufragium, utrum uno grandi fluctu carina operiatur, & obruatur, an paulatim subrepens aqua in sentinam & per negligentiam derelicta atque contempta impleat navem atque submergat? Hæc peccata de se quidem venialia, ab eo tamen, cui per accidens sunt mortalia, in confessione necessariò sunt exprimenda.

2do. Per scœnum intelliguntur minora peccata venialia, de quibus in *Can. de quotidianis. 20. dist. 3. de Pœnit.* De quotidianis, brevioribus, levibusque peccatis, sine quibus hæc vita non ducitur, quotidiana oratio fidelium satisfacit.

3^{io}. Demum per stipulam intelliguntur minima peccata, quæ ad confensum non pervenerunt. De his duobus generibus inquit Hostiensis, quod multis aliis modis extra Sacramentum pœnitentiæ mudentur & deleantur.

Quæres quinto. Quid si peccatum mortale in confessione fuerit omissum?

R. 1mo. Qui scienter aliqua mortalia in confessione retinent, vel omitunt, nihil divinæ bonitati per Sacerdotem remittendum proponunt; Si enim erubescat ægrotus vulnus medico detegere, quod ignorat, medicina non curat. *Trident. Sess. 14. cap. 5.* Taciturnitas peccati ex superbia nascitur cordis; ideo enim peccatum suum quisque celare desiderat, ne iniquitas sua aliis manifesta fiat: ne talis reputetur apud homines foris, qualem se jam exhibuit divino conspectui intus. Nec ergo ubi est taciturnitas confessionis, venia est speranda criminis. *Can. quis aliquando. 87. §. econtra ea. dist. 1. de Pœnit.*

R. 2do. Peccata, quæ diligenter cogitanti non occurrunt, in universum eadem confessione inclusa esse intelliguntur, pro quibus fideliter cum Propheta dicimus: Ab occultis meis munda me Domine. Non enim plus in Ecclesia à pœnitentibus exigitur, quàm ut, postquam quisque diligentius se excuserit, & conscientiæ suæ sinus omnes & latebras exploraverit, ea peccata confiteatur, quibus se Dominum & DEUM suum mortaliter offendisse meminerit. *Trident. loc. cit.*

Quæres sexto. Quæ circumstantiæ pecca-

peccatorum in confessione explicandæ?

R. Eas circumstantias in confessione explicandas esse, quæ speciem peccati mutant, eò quod sinè iis peccata ipsa neque à pœnitentibus integrè exponantur, nec Judicibus innotescant, & fieri nequeat, ut de gravitate criminum rectè censere possint, & pœnam, quam oportet, pro illis pœnitentibus imponere: constat enim Sacerdotes iudicium hoc incognitâ causâ exercere non posse, si in genere duntaxat, & non potius in specie ac sigillatim sua pœnitentes peccata declarent. *Trident. cit. Sess. 14. cap. 5.*

Quæres *septimò*. An circumstantiæ intra eandem speciem peccati malitiam notabiliter aggravantes in confessione necessariò à pœnitente explicandæ?

R. Affirmativè. Colligitur ex ratione in quæstione præcedenti à Tridentino allegata: & probatur imò *ex cap. sicut dignum. 6. de Homicidio*. Ubi Alexander III. Episcopo Oxoniensi interroganti, qualiter occisores Archiepiscopi Cantuariensis S. Thomæ absolvere, & qualem pœnitentiam iis injungere debeat, respondet: Cum vir discretus existas, plenius nosti, quod in excessibus singulorum non solum quantitas & qualitas delicti, sed ætas, scientia, atque conditio pœnitentis sint attendenda, & non solum secundum prædicta, sed secundum locum & tempus, quo delictum committitur, unicuique debet pœnitentia indici, cum idem excessus magis sit in uno, quam in alio puniendus. *Nec dicas*, quod Pontifex loquatur de pœnitentia fori externi: quia idem te-

nendum de Pœnitentia in foro Sacramentali, in quo similiter pœnitentia delicto proportionata esse debet: ideòque omnes circumstantiæ malitiam notabiliter vel augentes vel minuentes sunt ponderandæ.

2dò. In *cap. DEUS 8. de Pœnit. & remiss.* Innocent. III. Confessarios ita instruit: Cum pœnitentia non tam secundum quantitatem excessûs, quam pœnitentis contritionem, per discreti Sacerdotis arbitrium sit moderanda, pensatâ qualitate personarum, & consideratis circumstantiis omnibus competentem pœnitentiam delinquentibus imponatis, prout saluti eorum videritis expedire. Quomodo confessarii id exequentur, si pœnitens circumstantias notabiliter aggravantes in confessione taceat?

3rid. in *cap. cum causam. 37. de Testibus*. Judici Ecclesiastico injungitur, ut in examine testium diligenter examinet, & de singulis circumstantiis prouenter inquireat; de causis videlicet, personis, loco, tempore, visu, auditu, scientiâ, credulitate, famâ & certitudine. Quod Judex Ecclesiasticus debet facere in foro fori, dum examinat testes, idem incumbit Confessario in foro poli, in quo pœnitens est testis. Ita enim instruitur Confessarius in *cap. omnis utriusque sexûs. 12. de Pœnitent. & remissionib.* Sacerdos sit discretus & cautus, ut more periti medici super infundat vinum & oleum vulneribus sauciati, diligenter inquirens & peccatoris circumstantias & peccati, quibus prudenter intelligat, quale debeat ei

præbere consilium, & cujusmodi remedium adhibere, diversis experimentis utendo ad salvandum ægrotum.

4to. In *can. aut facta*, 19. *dist. 1. de Pœnitent. ex tit. ff. de pœnis* refertur, qualiter Judex Sæcularis delictis pœnam imponens, circumstantias ponderare debeat. Aut facta, inquit lex, puniuntur, ut furta, cædes: aut dicta ut convitia: aut scripta, ut falsa, & famosi libelli: aut consilia, ut conjurationes... Hæc quatuor genera consideranda sunt septem modis: causa, persona, loco, tempore, qualitate, quantitate, eventu &c. Quæ circumstantiæ omnes, quamvis speciem physicam actûs non mutant, mutant tamen speciem moralem, ita, ut tam Judex Sæcularis in foro externo, quam Judex pœnitentialis in foro interno pro diversitate harum circumstantiarum diversum judicium de pœna vel pœnitentia imponenda ferre debeat.

5to. In *can. consideret*, 1. *dist. 5. de Pœnitent.* S. Augustinus instruit pœnitentem qualiter peccatum considerare debeat, ut illud confiteatur, & de illo doleat. Consideret, inquit, qualitatem criminis in loco, in tempore, in perseverantia, in varietate personæ, & quali hoc fecerit tentatione, & in ipsius vitii multiplici executione. Consideret, quantum perseveraverit, & defleat, quod consideranter peccaverit, & quanta virtus fuerit in pugnatione. Sunt enim, qui non solum vincuntur, sed ultrò se peccato offerunt, nec expectant tentationem, sed præveniunt voluptatem, & pertractant secum,

quam multiplici actione vitii delectabiliter peccent. Omnis ista varietas confitenda est & deflenda.

6to. Denique tenetur pœnitens interrogatus à Confessario fateri consuetudinem, quæ solum est circumstantia malitiam peccati intra eandem speciem notabiliter aggravans, ut constat ex damnata ab Innoc. XI. prop. 63. *Non tenemur confessario interroganti fateri aliqujus peccati consuetudinem.*

Quæres octavo. An confessio dimidiari possit?

R. Minimè: Sic enim S. Augustinus in *cit. can.* relatus, adhortatur pœnitentem: Cautus sit, ne verecundiâ ductus dividat apud se confessionem, ut diversa diversis velit Sacerdotibus manifestare quidam enim uni celant, quæ alii manifestanda reservant; quod est se laudare, & ad hypocriam tendere, & semper veniâ carere, ad quam per frustra putat totam pervenire.

Quæres nono. An confessio ore fieri debeat?

R. Affirmativè. Præcepit enim Dominus mundandis *Luc. 17.* ut ostenderent ora Sacerdotibus, docens corporali præsentia confitenda peccata, non per nuntium, non per scriptum manifestanda. Dixit enim: ora monstrate: & omnes, non unus pro omnibus: non alium statuatis nuntium, qui pro vobis offerat munus à Moyse statutum; sed qui per vos peccastis, per vos erubescatis. *Can. quem pœnitet. 88. dist. 1. de Pœnit.* Clemens VIII. Anno 1602. 20. Jun. damnavit hanc propositionem: *Licet per literas seu interquantium Sacerdotum absentis*

absenti peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere.

Quæres decimò. An in articulo mortis, dum non potest confessio fieri verbis, sufficiat confiteri signis?

R. Affirmativè, quia talium necessitati auxiliandum est, ut nec actio illis pœnitentiæ, nec communionis gratia denegetur, si eam etiam amisso vocis officio per indicia integri sensûs quære re comprobantur. Quod si ægritudine aliquâ ita fuerint gravati, ut quod paulò ante poscebant, sub præsentia Sacerdotis significare non valeant, testimonia eis fidelium circumstantium prodesse debebunt, ut simul & pœnitentiæ & reconciliationis beneficium consequantur. *Can. his. qui. 10. caus. 26. q. 6.* Idem dicitur in *can. is. qui. ibid.* Is qui pœnitentiam in infirmitate petit, si casu, dum ad eum Sacerdos invitatus venit, oppressus infirmitate obmutuerit, vel in phrenesin versus fuerit, dent testimonium, qui eum audierunt, & accipiat pœnitentiam, si continuò creditur moriturus, reconcilietur. Hoc extendunt quidam Theologi ad eum, qui nec pœnitentiam petit, nec ob infirmitatem pœnitentiam modò petere potest, si adsint signa vitæ Christianæ.

Quæres undecimò. An pœnitens aliena peccata vel circumstantias peccati proprii alienum peccatum detegentis confiteri teneatur?

R. Distinguendo: Aut sinè alterius peccati deteccionem potest peccatum confitentis sufficienter confessario notificari, vel non; si potest; non est confitendum peccatum alienum; quia tunc

est proditor criminis alterius. Unde super illud Psalm. *Dixi confitebor adversum me injustitiam Domino*, Glossa ait: peccata mea, non aliena, & hoc, nisi fortè notorium esset peccatum alienum.

Aur non potest: & tunc aut per hoc imminet periculum aliquod illi, & tunc non est confitendum, sed sufficit peccatum dicere sinè tali circumstantia, aut non imminet periculum: & tunc debet confiteri. Ita etiam Hostiensis in *cap. Omnis utriusque sexûs. de. Pœnit. & remiss.* Pœnitens se ipsum debet revelare & accusare non alium; nisi quis cognovit matrem suam vel filiam vel aliud quodcunque peccatum commisit, propter cujus circumstantias necesse sit alium nominare.

Quæres duodecimò. Quas condiciones debet habere confessio Sacramentalis?

R. A *S. Thom. in 4. Sentent. dist. 17.* numerantur sex decim his versibus:

Sit simplex, humilis confessio,
pura fidelis,

Atque frequens, nuda, discreta,
libens, verecunda,

Integra, Secreta, lachrymabilis,
accelerata,

Fortis & accusans, & sit parere parata.

Secundùm Hostiensem ex *cap. Omnis utriusque sexûs. cit.* colliguntur sex qualitates vel proprietates confessionis Sacramentalis: *imò* debet esse voluntaria, ut colligatur ex verbo: *studeat*, quasi non expectet se compelli. *2dò* debet esse discreta, quod tangitur verbis illis: *cum ad annos discretionis. 3tò* debet esse secreta, quod notatur in ver-

bo:

bo: *solus*, & constat ex *Can. quamvis. dist. 1. de Pœnitent.* 4to debet esse integra, quod insinuat verbo: *Omnia*, 5to debet esse amara, & hoc notatur per verbum: *Fideliter*: non enim confitetur fideliter, qui contritionem non habet. 6to debet esse obediens, ut colligitur ex verbis illis: *studeat pœnitentiam injunctam propriis viribus implere.*

Marianus Socinus in *cit. cap. omnis utriusque sexûs à n. 52.* Tradit & explicat sex conditiones confessionis: Debet esse, inquit, confessio voluntaria, amara, frequens, discreta, integra, & festina.

1mo. Debet esse *voluntaria*, sicut fuit latronis pendentis in cruce ad latus dexterum. Et quamvis quis dolere debeat propter peccata, quæ commisit, lætari tamen debet propter vitam quam recuperat, & sic in eodem subiecto sub diversis respectibus sunt dolor & læticia juxta illud psalmi: *secundùm multitudinem dolorum meorum in corde meo consolationes tuæ lætificaverunt animam meam.*

2do. *Amara* juxta illud psalmi. *Rugiebam à gemitu cordis mei.* Amaritudinis signa sunt verecundia, humilitas, lachrymæ, suspiria, fortitudo, qualis fortitudo fuit in Magdalena, nec minor: quia timor Domini omnem pellit timorem. Promptitudo etiam obedientiæ signum est amaritudinis juxta illud: *factus est pro nobis obediens usque ad mortem.* Obedientia illa describitur in *can. consideret. 1. dist. 5. de Pœnit.* Ponat se omninò in potestate Judicis in judicio Sacerdotis, nihil sibi reservans

fui, ut omnia eo jubente paratus sit facere pro reparanda animæ vita, quæcunque faceret pro vitanda corporis morte, & hoc cum desiderio, quia vitam recuperat infinitam, ut DEUS. Cum gaudio enim debet facere immortalis futurus, quæ faceret pro differenda morte moriturus.

3to. *Frequens*, ut quoties quis per peccatum cecidit, toties per pœnitentiam resurgat. *Can. septies. 23. dist. 3. de Pœnitentia.*

4to. *Integra*: quia non solum peccata omnia, sed omnes circumstantiæ peccatum aggravantes sunt exprimendæ, probatur per *cap. omnis utriusque sexûs. 12. de Pœnit. & remiss. junctâ Gloss. verb. circumstantias.* Sunt ergo exprimenda qualitas, quantitas, persona, locus, tempus, causa, & eventus, prout hujusmodi circumstantiæ aggravant peccatum.

5to. *Discreta.* Quod erit 1. Si discretum querat Confessarium, qui sciat solvere & ligare. *Can. qui vult. 1. dist. 6. de Pœnit. 2.* Si se non excusat, & alium accusat, nisi circumstantia facti sit talis, ut aliter non possit confiteri peccatum, nisi specialiter alium accuset, ut si peccatum fuit commissum cum patre, aut cum matre, ita ut qualitas, quæ aggravat, non sit nisi in uno. 3. Si non fingit peccatum sive circumstantiam peccati; sicut enim confitens non debet celare peccatum, quod fecit, ita nec dicere se commississe, ubi non commisit, etiam si hoc faceret ex humilitate. *Can. cum humilitatis. caus. 22. q. 2.* 4. Si confessio non fiat verbis aut nominibus

minibus palliatis. 5. Si peccatum secretè, & publicum publicè confiteatur. 6. Si purâ intentione sine hypocrisis confiteatur.

6to. *Festina.* Juxta illud *Ecclesiast.* 5. *Ne tardes converti ad Dominum.* Et S. August. Nullus expectet, quando jam non possit peccare. Arbitrii enim quærat libertatem, ut dolere possit commissa, non necessitatem. Qui prius à peccatis relinquitur, quàm ipsa relinquat, ea non liberè, sed quasi ex necessitate condemnat. *Can. nullus. 6. dist. 7. de Pœ-*

nitent. Est autem festinandum post lapsum ad pœnitentiam propter multa: 1. Propter mortis incertitudinem. 2. Propter peccatorum accumulationem. 3. Propter peccatoris erga gratiam DEI inducentis & expectantis eum ad pœnitentiam ingratitude. 4. Propter DEI elongationem. 5. Propter minorem ad conversionem habilitatem. 6. Propter periculosam finalem conversionem. 7. Propter DEI oblivionem & clamoris non exauditionem.

§. Quartus.

D E

Contritione.

Quæres primò. Quid circa dolorem, qui est pars Sacramenti pœnitentiæ, Ecclesia definivit?

2°. Duo velut certa ex definitione Ecclesiæ colligimus: 1um, Quod dolor debeat esse supernaturalis, 2um, Quod voluntatem peccandi excludere debeat. Primum colligitur ex damnatione propositionis 57. ab Innocentio XI. facta: *Probabile est sufficere attritionem naturalem, modò honestam.* Secundum colligitur ex *Trident. Sess. 14. cap. 4.* ibi: *Contritio, quæ primum locum inter prædictos pœnitentis actus, qui sunt quasi materia Sacramenti pœnitentiæ, habet, est animi dolor & detestatio de peccato commisso cum proposito non peccandi de cætero; & contritio imperfecta, quæ attritio dicitur, ad DEI gratiam in Sa-*

R. D. Schnorrenberg *Instit. J. Can.*

cramento pœnitentiæ impetrandam disponit, si voluntatem peccandi excludat, cum spe veniæ.

Quæres secundò. Quæ circa dolorem, Sacramenti pœnitentiæ partem, in Ecclesia sunt & fuerunt controversiæ?

2°. Illæ colliguntur ex historia Concilii Tridentini, è scriptis authenticis Cardinalis Pallavicini è Societate JESU collecta, qui *lib. 12. cap. 10.* refert Theologos Concilii Tridentini quoad præsentem materiam in tres partes fuisse divisos. 1mo. Aliqui iique plures volebant in Sacramento pœnitentiæ ex parte pœnitentis necessaria esse timorem, dilectionem, & contritionem. 2do. Alii opus esse contritione perfectâ: nec tamen hinc argui per Sacramentum peccata non remitti, quippe quæ Sacramentum

Qq

jam